



רע"פ 8021/18 - סועאד אלאטרש, מוסא מוחמד שחאדה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8021/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשים: 1. סועאד אלאטרש
2. מוסא מוחמד שחאדה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיקים עתפ"ב 27955-08-18 ועפמ"ק 33223-09-18 מיום 29.10.2018 שניתן על ידי כב' השופטים רפאל יעקובי, משה בר-עם וחנה מרים לומפ ובקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין

בשם המבקשים: עו"ד ג'יאט נאסר
בשם המשיבה: עו"ד סבטלנה ז'ודזשסקיה

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים ר' יעקובי, מ' בר-עם-ח' מ' לומפ) ב-עתפ"ב 27955-08-18 וב-עפמ"ק 33223-09-18 מיום 29.10.2018.

עמוד 1



1. ענייננו בשני צווי הריסה מנהליים נפרדים לשני מבנים שונים בכפר וואלג'ה, המצוי בשטח השיפוט של עיריית ירושלים אך מעבר לגדר ההפרדה. כל אחד מן המבקשים הגיש לבית משפט השלום בקשה לביטול צו ההריסה שהוצא בעניינו. בבקשות הועלו טענות פרטניות הנוגעות לפגמים בהוצאת הצווים וכן טענות כלליות שנגעו לאי קידום הליכי תכנון בכפר, לאכיפה בררנית ולאפליה ביחס להוצאת צווי הריסה מנהליים כלפי תושבי הכפר. שתי הבקשות נדחו – כל אחת בנפרד – משנקבע כי הצווים הוצאו כדין והמבקשים חויבו בתשלום הוצאות המשיבה (בצה"מ 3869-08-18 (כב' השופטת ס' אלבו) מיום 5.8.2018 ו-בצה"מ 30678-07-18 (כב' השופט פ' שטרק) מיום 9.8.2018).

יצוין כי בבצה"מ 30678-07-18 קבע בית המשפט כי אין חולק שמדובר במצב בלתי סביר המהווה מחדל חמור מטעם הרשויות כלפי התושבים אולם מחדלי הרשות אינם מתירים בניה בלתי חוקית.

2. על החלטות אלו ערערו המבקשים לבית המשפט המחוזי בירושלים. בהסכמת הצדדים, אוחד הדיון בשני הערעורים. בטיעוניו מיקד בא-כוחם של המבקשים את השגותיו בטענות לאכיפה בררנית נגד תושבי כפר וואלג'ה ולכך שהיעדר התכנון במקום מאלץ את התושבים לפעול בדרכים אסורות. בית המשפט דחה את שני הערעורים תוך הטלת הוצאות בסך 5,000 ש"ח על כל אחד מהמבקשים.

בפסק הדין נקבע כי ההחלטות מושא הערעורים מנומקות ומפורטות וכי טענות המבקשים אינן מצדיקות התערבות ומקומן בהליכים משפטיים אחרים וכי המבקשים אכן נקטו בהליכים מסוימים. עוד נקבע כי לא היה מקום להגיש את הערעורים ולעמוד על הדיון בהם.

המבקשים לא השלימו עם פסק הדין ומכאן הבקשה שלפניי, עמה הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע הצווים עד להכרעה בבקשה. ביום 12.11.2018 הוריתי על עיכוב ביצוע הצווים עד למתן החלטה אחרת.

טענות הצדדים

3. המבקשים טוענים כי הבקשה עוסקת בסוגיה עקרונית שעניינה יחס המדינה כלפי תושבי כפר וואלג'ה וניסיונה להרוס שכונה שלמה בכפר, חרף היעדר התכנון במקום. לטענתם, עניינם מעלה טענות של חוסר סבירות וחוסר הגינות בשל אי מתן שירותים עירוניים או אחרים בכפר וואלג'ה למעט אכיפת צווי הריסה מבלי לקדם הליכי תכנון חדשים או לאפשר הוצאת היתרים מכוחה של התוכנית המנדטורית שחלה במקום. דבר המבסס אף טענת אפליה של המבקשים לעומת שאר תושבי ואזורי ישראל. עוד נטען לאכיפה בררנית ביחס לשכונות אחרות המצויות מעבר לגדר שבהן לא מתבצעת אכיפה אף שהיקפי הבניה שם נרחבים הרבה יותר מאשר בוואלג'ה. בשל כל אלו, כך נטען, מוצדק לבטל את צווי ההריסה מטעמים של חוסר סבירות קיצונית ומטעמי הגנה מן הצדק.

עוד נטען כי אף שהוכח שנפלו פגמים בשיקול דעתה של הרשות בהוצאת צווי ההריסה, שדי בכל אחד מהם, כמו גם בהצטברותם, כדי להביא לביטול הצווים ובית המשפט לעניינים מקומיים שגה משלא הורה על כך. כך גם נטען כי



לא ניתן למבקשים יומם בבית המשפט המחוזי, משהמותב ניסה למנוע את בא-כוחם מלטעון כך שלבסוף הועלו הטענות בצמצום ומבלי למצותן ופסק הדין שניתן היה קצר ולקוני.

המבקשים העלו טענות נוספות, ובין היתר, הטענה כי קיימת אפשרות ממשית להכשרת ההבניה לאור הגשת עתירה מנהלית בעת"מ (ירושלים) 20070-05-17 וכן טענה להחלת עיכוב הביצוע לצווי הריסה בעניינם של כארבעים בתים בכפר, שניתן על ידי בית משפט זה בעע"מ 2645/18.

4. המשיבה טוענת כי דין הבקשה להידחות בהיעדר עילה למתן רשות ערעור בפני ערכאה שלישית. טענות המבקשים בדבר אכיפה בררנית והיעדר תכנון נדחו על-ידי הערכאות קמא, כמו גם במסגרת הליכים אחרים, בין היתר על-ידי בית משפט זה. מקומן של הטענות בעתירה מנהלית, ועתירות מסוג זה אכן הוגשו על ידי תושבי הכפר. כן נטען כי דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין, משום שאין חולק כי מדובר בבניה שלא כדין; כי אין כיום כל סיכוי להכשרת הבניה לאור המצב התכנוני באזור שאינו מיעד את האזור למגורים; כי בית משפט זה קבע שאף היעדר תכנון אינו מצדיק בניה בלתי חוקית והקביעה נקבעה גם במקרים אחרים שנגעו לכפר וואלג'ה; כי האכיפה אינה תולדה של מניע זר אלא משיקולים ענייניים, בין היתר, בשל אילוצים וסדרי עדיפויות בהפעלת משאבי הרשות וניסיון רשויות האכיפה להתמודד עם תופעה של בניה בלתי חוקית בקרבת גדר ההפרדה, באזור שאינו מיועד למגורים. כך גם אין בטענות המבקשים ביחס לפגיעה בתחושת הצדק בשל אי אספקת שירותים מן העיריה או מן המדינה כדי לתת הכשר לבניה בלתי חוקית.

עוד נטען כי אין בעתירות המנהליות שאליהן הפנו המבקשים - ושהם אינם צד להן - כדי להועיל להם, משאלה הוגשו זמן רב לפני שהם עצמם החלו בבניה הבלתי חוקית. כן טענה המשיבה כי יש לדחות את הטענות העובדתיות ביחס לפגמים בהוצאת הצווים משאלו אינן מצדיקות דיון בגלגול שלישי ואף אינן רלוונטיות לעניינם של המבקשים. לבסוף עמדה המשיבה על כך כי אין ממש בטענה לפיה לא ניתן לבא-כוח המבקשים יומו בבית המשפט קמא, משהטענות פורטו בהרחבה בכתבי הערעור ובדיון חזר עליהן בקצרה ולא ביקש להוסיף דבר.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ובתגובת המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

6. הלכה היא כירשות ערעור ב"גלגול

שלישי"תינתן רק כאשר הבקשה מעלה השאלה המשפטית או ציבורית בעלת תחשיבות כללית שחורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ) מצתאור (הדרחיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982)) אובמקרים בהם מתעורר ששכינגרם למבקש אצדק מהותי או עיוותי (רע"פ 6487/12 דבירנ' מדינת ישראל) (15.7.2013)). הדברים יפים ביתר שאת בעניין צווי הריסה מנהליים, שעילות הביקורת השיפוטית לגביהם מצומצמות ממילא (ראו, למשל, רע"פ 4574/18 סאכטה נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (13.6.2018)).

חרף ניסיונם של המבקשים לשוות לבלקשתם אצטלה עקרונית, נחה דעתי כיזוממוקדות בעניינם הפרטי ולא עומדת באמות המידה האמורות. הטענות הנוגעות לפגמים בצווי ההריסה הועלו בבקשה בשולי הדברים. מטבע הדברים טענות אלו נוגעות לשאלות עובדתיות במקרים פרטיים ואינן מקימות עילה למתן רשות ערעור (רע"פ 8971/15 כלבוח ציחניס בע"מ) מנ' המשרד לאיכות הסביבה, פסקה 12 (27.1.2016)).

עמוד 3



7. באשר לטענות הכלליות שהעלו המבקשים, שעניינן היעדר תכנון, אכיפה בררנית ואפליה, הרי שאלו נדונו ונדחו על-ידי בית משפט זה תוך שנקבע כי אין בהן כדי להקים רשות ערעור. כך, ברע"פ 1048/05 אבו סנינה נ' יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה ירושלים (7.3.2005) שם נקבע כי היעדר תכנון אינו מונע הוצאת צו הריסה מנהלי וכך גם ברע"פ 2885/08 הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה תל אביב-יפו נ' דכה (22.11.2009), וכך ברע"פ 844/19 אבו אלהיגא נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים (3.2.2019) שם נקבע בנסיבות דומות ביחס למבנה אחר שנבנה שלא כדין בכפר וולאג'ה כי אין ליתן הכשרה בדיעבד לבניה שלא כחוק וכך גם ברע"פ 6297/18 אערג' נ' מדינת ישראל (15.4.2019).

עוד יש לציין כי טענות המבקשים הועלו בצורה מפורטת בגדר הודעות הערעור שהוגשו לבית המשפט המחוזי ובא כוחם אף הוסיף עליהן במעמד הדיון, וברי כי המבקשים קיבלו את יומם בבית המשפט.

8. סוף דבר, הבקשה נדחת. המשיבה תבצע את צווי ההריסה מושא הבקשה החל מיום 12.6.2019.

ניתנה היום, ח' באייר התשע"ט (13.5.2019).

ש ו פ ט